

ACTA DE LA REUNIÓ DEL PLENARI DE LA TAULA DE POBRESA ENERGÈTICA DE TARRAGONA I REUS - 2018

Data de celebració: 27 de setembre de 2018

Hora inici: 17.00 h.

Hora fi: 19.30 h

Lloc: Centre de la Imatge del Mas Iglesias, Reus.

Assistents:

Sr. Joaquín Calvo Fandos, Aigües de Reus.

Sr. David García Martínez, Aigües de Reus.

Sra. Angels Granados Serrano, Ajuntament de Reus - Cap de Servei Àrea de Benestar Social

Sr. Ramon Castellví Andreu, Ajuntament de Reus - Cap de Servei Medi Ambient.

Sr. Daniel Rubio Angosto, Ajuntament de Reus - Regidor de Medi Ambient i Ocupació.

Sra. Montserrat Vilella Cuadrada, Ajuntament de Reus - Regidora de Benestar Social

Sra. Anna Puigdomènech, Ajuntament de Reus – Gerent Àmbit de les Persones.

Sra. Gemma Arantzazu Gros Brun, Ajuntament de Tarragona - Cap Servei de l'Àrea de Serveis a la ciutadania

Sra. Esther Vera, APE-Baix Penedès.

Sr. Jordi Samarra, Associació intercomarcal de Consumidors i Usuaris de Catalunya.

Sra. Jordina Sirolla, Càritas Interparroquial Reus

Sr. Xavier Sarrà, Col·legi d'Arquitectes demarcació de Tarragona - Gerent.

Sr. Anton Escarré París, Col·legi d'Enginyers Tècnics Industrials de Tarragona – Gerent.

Sra. Judith Pujol Codinach, Agència Catalana de Consum de Tarragona.

Sra. Dunia Ortuño, Creu Roja de Tarragona.

Sra. Maria Retuerto Olivé, EMATSA.

Sr. Carlos Gómez Cordero, Endesa Energia.

Sra. Alejandra Duran, Enginyeria sense fronteres i aliança contra la Pobresa Energètica.

Sr. Eduard Sicart, Enginyeria sense fronteres i aliança contra la Pobresa Energètica.

Sr. Santiago Castellà, Fundació Privada Tarragona Smart Mediterranean City.

Sra. Carmen Mateos, Naturgy (Gas Natural Fenosa)

Sra. Almudena Laguillos, Naturgy (Gas Natural Fenosa)

Sr. Josep Ma Juncosa Aragonés, Agència de l'Habitatge de la Generalitat de Catalunya.

Sra. Antonia Garcia Bascuña, Institut Municipal de Serveis Socials de Tarragona.

Sr. Angel Guillen Pajuelo, Grup Municipal de Ciutadans / Tarragona.

Sra. Aitana de la Varga Pastor, Grup Municipal de la CUP (Candidatura d'Unitat Popular) Tarragona.

Sra. Dolors Compte, Grup Municipal del PP / Reus.

Sra. Anna Isabel Martínez Serrano, Grup Municipal del PSC / Reus.

Sr. Josep Miquel Beltran Mauri, IMSST - Institut Municipal de Serveis Socials de Tarragona.

Sra. Montse Combalia Prats, Institut Municipal de Serveis Socials de Tarragona.

Sra. Patricia Velilla, Institut Municipal de Serveis Socials de Tarragona.

Sra. Sandra Casanova, APE Baix Penedès.

Sra. Esther Vera, APE Baix Penedès.

Sra. Natàlia Rodríguez, Plataforma de Afectados por la Hipoteca de Tarragona. PAH-Tarragona.

Sra. Carme Lleyda, Plataforma de Afectados por la Hipoteca de Tarragona. PAH-Tarragona.

Sra. Isabel Moreno, Plataforma de Afectados por la Hipoteca de Reus. PAH-Reus

Excusen l'assistència per altres obligacions:

Sr. José Fernando Chicano Jávega, Ajuntament de Tarragona.

Sr. Pablo Fdez. de Caleyá, Col·legi d'Aparelladors.

Sr. Francesc Benet Giné, Agència Catalana de l'Aigua de la Generalitat de Catalunya.

Sr. Francesc Tarragona, Departament de Benestar Social i Família de la Generalitat de Catalunya
Director Serveis Territorials.

Sr. Josep M. Prats Batet, GRUP MUNICIPAL D'UNIÓ (Unió Democràtica de Catalunya (UDC)
Tarragona.

Sra. Eva Antón Nuez, OMIC - Oficina Municipal d'Informació al Consumidor – Ajuntament de
Tarragona.

Sr. Raúl Hernández Lozano, SMHAUSA-Servei Municipal de l'Habitatge i Actuacions Urbanes SA.

A la ciutat de Reus a les 17.00 hores del dia 27 de setembre de 2018, sota la presidència de la
Sra. Montserrat Vilella i Cuadrada, es reuneixen els a dalt assenyalats, per a celebrar la reunió del
Plenari de la Taula de Pobresa Energètica de Tarragona i Reus amb el següent ordre del dia:

- 1.- Benvinguda per part de la Regidora, Sra. Montserrat Vilella.
- 2.- Lectura i aprovació de l'Acta del plenari de l'any 2017.
- 3.- Projecte d'assessorament energètic a Tarragona i a Reus. Estat actual i dades.
- 4.- Nova normativa estatal.
- 5.- Línies de futur.
- 6.- Presentació de projectes per part d'empreses i entitats.
- 7.- Precs i preguntes.

1.- Benvinguda per part de la Regidora, Sra. Montserrat Vilella.

La *Sra. Montserrat Vilella* dona la benvinguda a tots els assistents, recorda la importància de
disposar d'un espai de treball coordinat entre els dos ajuntaments i agraeix als assistents la seva
presència.

Després dona pas a la *Sra. Silvia Muñoz* per que expliqui el format que es seguirà al llarg del
Plenari quant a exposició de temes, intervencions i demés consideracions.

2.- Lectura i aprovació de l'Acta del Plenari de l'any 2017.

La *Sra. Àngels Granados* fa la lectura de l'Acta de l'anterior Plenari, el del 2017, i demana si alguna
persona vol afegir, modificar o fer qualsevol aclariment per tal de la seva aprovació.

Atès que no hi ha cap proposta de modificació es dona per aprovada l'acta.

El *Sr. Josep Miquel Beltran*, intervé per comentar que cal aconseguir un suport econòmic
important, que ara no hi és, per part de la Generalitat i altres administracions supramunicipals
amb competències i responsabilitats en la problemàtica de la Pobresa Energètica.

3.- Projecte d'assessorament energètic a Tarragona i a Reus. Estat actual i dades.

El Sr. *Aleix Manonelles* i la Sra. *Chelo Collado*, presenten les dades de Reus en referència als resultats del servei d'assessorament energètic, al Punt Assessorament Individual (PAE) i als Tallers d'Estalvi Energètic, així com la evolució dels ajuts i subvencions des del 2013 fins al 2018.

En resum, les dades d'assessorament segueixen amb la línia de treball de l'any 2017 però es veu una clara prioritització de l'assessorament individual front als Tallers d'Estalvi.

De la informació extreta de les persones assistents al PAE, es presenten el total assistents, les recomanacions fetes per tipologies, així com el total de persones que tenint dret al Bo social no el tenen tramitat.

La Sra. *Montserrat Vilella* intervé per exposar el drama que suposa que tantes persones tinguin contractada la electricitat sense gaudir-ne dels avantatges que els hi permet per llei la seva situació de vulnerabilitat econòmica o personal, i que considera que no és tolerable que tot el pes d'aconseguir que aquestes persones contractin la energia al preu just que poden pagar recaigui sobre els Serveis Socials dels ajuntaments.

Considera que cal ajuda, col·laboració i voluntat per part de l'Estat, la Generalitat i les empreses subministradores per revertir aquesta situació, que als Serveis Socials els depassa, i tenim que limitar d'alguna manera.

A la Taula es planteja la qüestió de *Per que no el demanen si disposen de la informació les persones assessorades?*

El Sr. Aleix Manonelles apunta que les raons són múltiples, com el fet que els contractes no estan a nom dels llogaters, la manca de seguretat per fer els canvis,...

L' Aleix Manonelles continua amb la presentació de dades, tancant la seva exposició amb els estudis realitzats a 101 beneficiaris de la subvenció comparant la sol·licitud del 2017 i del 2018, per treure una dada global de que el consum s'incrementa una mitjana de 62 kwh/any mentre que la despesa disminueix una mitjana de 5 euros/any.

(totes les dades presentades es podran consultar al web de la Taula de Pobresa Energètica de Tarragona i Reus, on es penjaran les presentacions).

La Sra. *Chelo Collado* presenta les dades de la evolució dels ajuts i subvencions a Reus segons les diferents tipologies:

- Bonificacions en la facturació de l'aigua.
- Subvenció aigua a famílies amb escassos recursos.
- Subvenció Pobresa Energètica Llum i Gas.
- Ajudes individuals i familiars d'urgència.

En la seva intervenció evidencia com s'han anat incrementant el nombre d'ajuts com els imports dedicats passant de 119.287 euros/2013 a 425.521/2017, i el 2018 es tancarà amb la mateixa tendència. Explica també quins són els protocols establerts amb les empreses subministradores per poder donar resposta a les peticions d'informes de vulnerabilitat emesos per Serveis Socials, així com el total d'informes elaborats al 2018.

A continuació la *Sra. Montserrat Combalia* presenta les dades de l'Ajuntament de Tarragona, quant a ajuts i subvencions en termes de Pobresa Energètica, explicant com la majoria dels ajuts es concentren en dos barris de la ciutat, a Ponent i Part Baixa, com reflecteixen les gràfiques de la presentació, seguit del barri de Sant Pere i Sant Pau.

La *Sra. Antonia Garcia* presenta la Línies de Futur que planteja l'Ajuntament de Tarragona i que estan recollides a la presentació.

A continuació la *Sra. Chelo Collado* presenta igualment les línies de futur de l'Ajuntament de Reus.

Tots dos municipis presenten una evolució similar i treballen en línies comuns per continuar avançant en la eradicació de la Pobresa Energètica.

4.- Nova normativa estatal.

El *Sr. Daniel Rubio* explica la incidència del nou Decret 897/2017, quant a la seva aplicació, detallant els requisits que l'anterior normativa contemplava i els nous del nou Bo Social, repassant cada un d'ells.

Com a punts a destacar:

- explica el canvi del límit de potència de 3kwh a 10 kwh.
- comenta el canvi de termini per tallar el subministre a 4 mesos.
- alerta de l'impacte de les persones que se'ls aplicava l'antic i que si no renoven el perdran i rebran factures de llum un 25 o un 40% més elevades pel mateix consum.

La *Sra. Ana Isabel Martínez* pregunta si el descompte s'aplica al final de la factura o quan?

El *Sr. Ramon Castellví* comenta que entén que s'aplica al total de la factura però demana que els representants de les empreses, que són els que millor ho saben ho expliquin.

La *Sra. Almudena Laguillos*, explica que s'aplica al termes de potència i energia consumida.

El *Sr. Ramon Castellví* reitera que considera que es el mateix que ell comentava, dit d'un altre manera.

El *Sr. Carlos Gómez* intervé per explicar-ho també i la conclusió és la mateixa.

El *Sr. Carlos Gómez* continua explicant que a Madrid s'està treballant una modificació del Real Decret 897/2017 per tal millorar-ne alguns aspectes:

- Ampliació del període de sol·licitud dels antics beneficiaris del Bo Social fins el 31/12 sempre i quan estigui iniciada la tramitació documental abans del 8/10.
- Augmentaran els màxims de consum permesos per poder aplicar-li el descompte del 25% o el 40% segons el col·lectiu vulnerable. Si sobrepassen aquest límit pagaran el PVPC de mercat.
- Possiblement el consum màxim amb descompte es basarà en un còmput anual acumulable enlloc d'un càlcul diari basat en el cicle de factura. Si no supera el límit mensual bonificable s'acumularà la diferència a les properes factures. Encara queda saber

com el decret llei com interpreta aquesta acumulació i també com tractarà la temporada hivernal per a les famílies vulnerables.

- Existirà una ampliació de grups socials per poder beneficiar-se: famílies amb menors de 16 anys, monoparentals, etc.

Es crea a la Taula una certa polèmica amb la interpretació d'on s'aplica el descompte en la facturació del servei i queda pendent d'aclarir si cal al final de les intervencions.

5.- Línies de futur.

Aquest punt ja s'ha parlat prèviament, al presentar la evolució dels ajuts i de les subvencions, així com les dades d'informes de vulnerabilitat emesos pels dos ajuntaments.

6.- Presentació de projectes per part d'empreses i entitats.

6.1 Fons de rehabilitació energètica d'habitatges. Naturgy

La Sra. Carmen Mateos explica el projecte novedós del Fons de rehabilitació energètica d'habitatges de de la Fundació Naturgy orientat a persones o famílies vulnerables.

Explica el procediment de que cada aportació que es fa al Fons, la Fundació la equipara. També explica que treballen plegats amb les entitats socials per tal de triar a les persones beneficiaries i que les reformes que es fan a les vivendes no són complicades ni requereixen de llicència, ni permisos, bàsicament són temes d'aïllament tèrmic de finestres i portes...

Explica també que a Tarragona ja han iniciat aquestes rehabilitacions i que tenen contactes amb 12 famílies de les que s'han executat ja 6 casos. L'import de les reformes està al voltant dels 2.000 o 3.000 euros/habitatge.

Parla del llibre que es pot consultar al web de la fundació en el que es recull molta informació d'interès relacionada amb la Pobresa Energètica.

El Sr. Juncosa pregunta si es subvenciona una part de la reforma o es paga el total, i si la reforma la fan ells mateixos o es contracta externament.

La Sra. Carmen Mateos respon que es paga el total.

La Sra. Chelo Collado pregunta qui contracta els serveis.

El Sr. Aleix Manonelles pregunta qui s'encarrega de la coordinació de les obres executades.

La Sra. Carmen Mateos respon que les pròpies entitats i ells ho financien, també explica que les persones que realitzen les tasques són aturats de llarga durada i que estan treballant en aquesta línia per afegir un plus al projecte. La coordinació també va a càrrec de les entitats.

La Sra. Dolors Compte, els hi felicita per aquest projecte.

La Sra. Esther Vera pregunta quin és el criteri per triar a un habitatge en concret.

La *Sra. Carmen Mateos* respon que són les entitats qui els proposen (Creu Roja, Càritas) i ells confien en el criteri de les entitats.

La *Sra. Montserrat Vilella* pregunta quan podrem veure un Bo Social per la factura del Gas.

La *Sra. Carmen Mateos* respon que hi ha una proposició de Llei fa temps però que encara no sap quan podrà ser una realitat.

El *Sr. Josep Ma Juncosa* explica que quan una entitat financera vol transmetre els seus habitatges adquirits en un procés d'execució hipotecària o mitjançant la compensació o el pagament del deute amb garantia hipotecària, la generalitat pot exercir el dret tanteig, o pot cedir aquest dret als ajuntaments.

6.2 Comptadors socials d'aigua. APE Baix Penedès.

La *Sra. Esther Vera* explica el que s'ha fet en altres municipis i vol saber el posicionament de l'Ajuntament de Reus envers aquest sistema, que ells creuen molt positiu.

La *Sra. Montserrat Vilella* respon a aquesta pregunta que ja és un tema que es va parlar amb els representants de l'APE del Baix Penedès i que es va debatre, però que la posició de l'Ajuntament de Reus continua no sent favorable a la instal·lació de comptadors socials d'aigua.

La *Sra. Montserrat Vilella* explica que es van interessar per conèixer les experiències existents en aquest tema i que igualment no ho consideren adient.

Afegeix que considera que certes problemàtiques, com aquesta que plantegen, surt de l'àmbit de la Pobresa Energètica i en tot cas s'hauria de tractar des de l'àmbit de l'habitatge, per tant considera que no és el lloc per debatre sobre aquest tema.

La *Sra. Esther Vera* insisteix que ella creu que s'hauria de fer i que ella mateixa disposa d'un comptador social a casa seva que li ha permès poder pagar les seves factures d'aigua en una casa recuperada.

El *Sr. Daniel Rubio* explica el comptadors telemàtics que Aigües de Reus està desenvolupant a tota la ciutat i que donen una informació molt interessant a nivell de cada usuari del consum online, el que suposa que es podran detectar amb facilitat irregularitats en els consums, com fuites o consums nuls en cas de persones que viuen soles, el que podria suposar que han tingut algun problema o accident. Informa de que a Reus hi ha aproximadament 50.000 comptadors i que en l'actualitat 15.000 ja són telemàtics.

La *Sra. Sandra Casanova*, diu que no està d'acord en que els ajuntaments assumeixen els deutes de les factures energètiques i que haurien de ser les empreses subministradores les que ho fessin.

La *Sra. Esther Vera* considera que el que ha respost el *Sr. Daniel Rubio* no te cap relació amb el tema dels comptadors solidaris que ella ha plantejat i diu que no se li ha respost.

La *Sra. Montserrat Vilella* intervé per afirmar que ja ha respost ella de manera molt clara i que torna a dir que és una camí que des del govern municipal no hi ha consens per triar.

La *Sra. Montserrat Vilella* comenta que la instal·lació de comptadors socials no és una forma legal de resoldre el problema, que no volem validar ocupacions il·legals, que això és un tema d'habitatge, tema que és competència de la Generalitat.

El Sr. Josep Ma Juncosa explica que per tal que els ajuntaments i l'homologació d'entitats socials puguin exercir el dret de tanteig i adquirir habitatges provinents de les entitats financeres, l'Agència de l'Habitatge i l'Institut Català de Finances (ICF) han col·laborat en la creació d'una línia de préstecs bonificats que es podran acollir ajuntaments i entitats.

7.- Precs i Preguntes.

El Sr. Josep Miquel Beltran, parla de la importància que considera de la estratègia de comunicació que es faci per fer arribar al màxim de persones la possibilitat de demanar el Bo Social i de reduir per tant l'import de les seves factures de la llum. També fa referència a la corresponsabilitat dels ciutadans a l'hora de implicar-se en la resolució dels seus problemes i no deixar-ho tot en mans dels assistents socials i dels ajuntaments.

Els serveis socials locals estan al límit de la seva capacitat de donar resposta a aquesta problemàtica i cal posar límits per no arribar més enllà.

La *Sra. Montserrat Vilella* comenta que gràcies a les propostes sorgides de les Taules de Pobresa Energètica de Tarragona i Reus, s'han elevat al Parlament de Catalunya i al Govern estatal recomanacions que han sorgit a la Taula mitjançant les tres mocions presentades:

1. Instar al Govern d'Espanya i en concret al Ministeri amb competències en l'àmbit energètic, a desenvolupar un marc tarifari domèstic per al subministrament de gas que contempli uns trams de subministrament en la tarifa que, atenent a la potència contractada i consum energètic, tinguin en compte i considerin com a subministrament bàsic i essencial una part del consum sempre que el consum es trobi dins uns paràmetres de consum bàsic, amb el que tots els usuaris domèstics puguin situar-se en un consum de cost reduït que els permeti modular la despesa més directament respecte al seu consum.

2. Instar al Govern d'Espanya i en l'àmbit competencial del Ministerio de Hacienda, a implementar un tipus impositiu per a l'Impost de Valor Afegit (IVA) adaptat als condicionants del subministrament, ja sigui per reducció del tipus en cada cas o per compensació o, de forma que es tributi segons:

Tipus super-reduït del 4% en els contractes de subministrament domèstic i tarifa superreduïda per consums fins a 2500 kWh anuals.

Un tipus impositiu del 10% en contactes domèstics de TUR 1 de 2550 a 5000 kWh anuals.

Tipus impositiu normal del 21% a contractes de més consum.

3. Instar al Govern de l'Estat Espanyol a regular i implantar la normativa necessària per a la creació d'un bo d'especial protecció per a les persones que disposin de consideració de vulnerables, per tal de que aquestes disposin d'uns costos especialment reduïts i que els donin opció a poder fer front a les difícils situacions financeres que moltes famílies sofreixen en l'actualitat.

La *Sra. Carme Lleyda*, intervé per posar sobre la Taula la reflexió de l'important que és l'empoderament de les persones que necessiten ajudes per tal que siguin capaces i conscients

de les seves necessitats i dels seus drets i deures, i que siguin proactives a l'hora de resoldre els seus problemes.

La *Sra. Natàlia Rodríguez*, explica que en molts casos han recomanat a una persona que faci algun tràmit i han rebut informació de que des de Serveis Socials no els hi fan cas, quan en realitat no han fet el que els hi havien recomanat.

El *Sr. Jordi Samarra*, apunta que els tràmits per demanar el Bo Social són molt complicats i els usuaris necessiten un suport que no existeix.

La *Sra. Montserrat Combalía*, comenta que des de serveis socials dediquem molt de temps als tràmits administratius que requereixen aquestes ajudes.

El *Sr. Anton Escarré* intervé dient que amb la tecnologia actual es podrien tenir totes les dades dels clients de les empreses sense cap problema i agilitzar així els tràmits burocràtics actuals.

La *Sra. Aitana de la Varga*, demana més informació dels Tallers informatius que ofereix l'Ajuntament de Tarragona.

La *Sra. Antonia Garcia*, explica que el que es fa a Tarragona són Tallers informatius a les persones que deriva Serveis Socials, que no estan oberts a tota la ciutadania, però que es faran oberts a tothom en una segona fase.

El *Sr. Josep Miquel Beltran* torna a comentar el tema de si tot aquest procés ha d'estar liderat per Serveis Socials, que el tema que estem parlant afecta a àmbits diversos i que seria interessant que es tractés d'una manera més transversal amb equips multidisciplinaris de tècnics de diferents àmbits, com habitatge, arquitectura, medi ambient..., com per exemple s'ha fet al municipi de Terrassa.

El *Sr. Ramon Castellví*, parla de que tot i dedicar recursos a aquest tema, ens trobem a vegades amb poca assistència als Tallers, és a dir una manca de responsabilitat pels destinataris dels tallers.

El *Sr. Josep Miquel Beltran* fa la reflexió de que considera, analitzant la feina feta fins ara i la existència de la Taula conjunta de Tarragona i Reus en la que es reuneixen membres de les diferents entitats i empreses relacionades amb la Pobresa Energètica, que anem pel bon camí. Tot i així considera que hem de treballar de valent per instar a d'altres institucions, de la Generalitat i de l'Estat per que s'impliquin més directament en la cerca de solucions i sobretot en el finançament d'aquest problema.

8.- Tancament del Plenari.

La *Sra. Montserrat Vilella*, agraeix la presència a tots els assistents i expressa la seva satisfacció per que un grup d'experts dels diferents àmbits estiguin avui reunits i comparteixin amb sinceritat i voluntat de transformació les informacions que ajuden a avançar en la millora d'aquest problema greu que pateixen tantes famílies.

Com a conclusió final que queda sobre la taula al tancament del Plenari, és que tots, administració, empreses, entitats socials i tots els ciutadans tenim deures per fer, i que si

compartim realment les responsabilitats i sumem els nostres esforços el resultat serà molt més important i aconseguirem els objectius que ens proposem.

S'aixeca la sessió de la qual s'estén la present acta que signa la presidenta i la secretaria delegada, que en dóna fe:

La Presidenta delegada de la Taula

La Secretària delegada

Montserrat Vilella Cuadrada.

Àngels Granados Serrano.